

D E C I Z I E

28 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Cîșlaru Maria și avocatul Dumitru Buliga împotriva Instituției Publice „Agenția
Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ individual, anularea
deciziei și accesul la informație,

împotriva încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de Instituția
Publică „Agenția Servicii Publice” a fost respinsă, iar apelul declarat împotriva
hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
considerat inadmisibil, ca fiind depus după expirarea termenului legal de declarare,

c o n s t a t ă :

La 25 aprilie 2019 Cîșlaru Maria și avocatul Dumitru Buliga au înaintat cerere de
chemare în judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea
actului administrativ individual nr. 02-2672 din 07 martie 2019, anularea deciziei nr.
01/C-184/19 din 13 aprilie 2019 și accesul la informații.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a
fost admisă cererea de chemare în judecată și s-a anulat actul administrativ individual
nr. 02-2672 din 07.03.2019, răspunsul emis de către IP „Agenția Servicii Publice” pe
numele avocatului Dumitru Buliga, s-a anulat decizia IP „Agenția Servicii Publice” nr.
01/C-184/19 din 13.04.2019, de soluționare a cererii prelabile înaintată de Cîșlaru
Maria și avocatul Buliga Dumitru, înregistrată cu nr. C-184/19 la 20.03.2019 și s-a
obligat IP „Agenția Servicii Publice” să elibereze reclamantei Cîșlaru Maria,
informația solicitată prin cererea prelabilă înregistrată cu nr. C-184/19 la 20.03.2019.

La 09 octombrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de apel
nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, indicând că motivele de fapt și de
drept ale apelului vor fi prezentate după ce va lua act de hotărârea motivată a instanței
de fond (f.d. 55).

La 27 noiembrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de apel
motivată împotriva hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Râșcani, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 69-72).

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului motivat depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost considerat inadmisibil, ca fiind depus după expirarea termenului legal de declarare.

La 30 decembrie 2019 IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs, solicitând casarea încheierii din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel în încheierea sa a indicat că IP „Agenția Servicii Publice” a recepționat prin intermediul poștei electronice la data de 24 octombrie 2019 hotărârea motivată, însă hotărârea motivată a fost expediată în adresa IP „Agenția Servicii Publice” la data de 24 octombrie 2019, ora 17.02, oră la care colaboratorii cancelariei instituției publice deja nu se mai aflau la locul de muncă pentru a o transmite reprezentantului în gestiunea căruia se afla dosarul respectiv. Timpul de lucru la IP „Agenția Servicii Publice” este stabilit oficial de la ora 08.00 până la ora 17.00, din care motiv hotărârea motivată a fost recepționată și înregistrată abia în următoarea zi, la data de 25 octombrie 2019.

Recurentul consideră că hotărârea motivată a fost recepționată *de fapt* și *de iure* la data de 25.10.2019, deoarece, conform art. 112 alin. (4) Cod procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În opinia recurentului notificarea hotărârii motivate a avut loc la data de 25 octombrie 2019 și nu la data de 24 octombrie 2019, când a fost expediată după ora 17.00, oră care se încheie programul de lucru în instituția publică. Astfel, termenul de depunere a apelului motivat a început a curge de la data de 26 octombrie 2019.

A mai invocat recurentul că proba anexată de către reprezentantul IP „Agenția Servicii Publice” ce dovedește imposibilitatea îndeplinirii actului în termen, a fost examinată superficial or, întârzierea depunerii apelului în termen se constată a fi doar o singură zi.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1), prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 19 decembrie 2019, fiind recepționată de către recurent la data de 20 decembrie 2019 conform extrasului din poșta electronică (f.d. 82). Astfel, recursul declarat la 30 decembrie 2019 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului depus de IP „Agenția Servicii Publice”, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, iar apelul declarat împotriva hotărârii din 18 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost considerat inadmisibil, ca fiind depus după expirarea termenului legal de declarare.

Conform art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1).

Conform prevederilor art.195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Prin prisma normelor enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 18 septembrie 2019 (f.d. 53).

Concomitent, din materialele dosarului instanța de recurs reține că cererea de apel (nemotivată) depusă de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la 09 octombrie 2019 (f.d. 55). Totodată hotărârea motivată a instanței de fond a fost expeditată recurentului la data de 24 octombrie 2019 (f.d. 68).

În acest context, instanța de recurs relevă că conform art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător),

în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, în cauza dată termenul de declarare a apelului a început a curge la 25 octombrie 2019, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate și a expirat la 23 noiembrie 2019 (zi de sâmbătă). Astfel, ultima zi de depunere a apelului prin prisma art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă a fost 25 noiembrie 2019 (zi de luni). Cu toate acestea, apelul a fost depus la 27 noiembrie 2019, fapt ce denotă depunerea apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Cu referire la argumentele recurentului precum că hotărârea motivată a fost expediată în adresa IP Agenției Servicii Publice la data de 24 octombrie 2019, ora 17.02, oră la care colaboratorii cancelariei instituției publice deja nu se mai aflau la locul de muncă și că hotărârea motivată a fost recepționată și înregistrată abia următoarea zi, la data de 25 octombrie 2019, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, deoarece, reprezentantul recurentului a cunoscut despre examinarea litigiului dat, fiind prezent în ședința de judecată la care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii și astfel urma să-și valorifice drepturile sale procedurale.

Respectiv, motivul invocat de către IP „Agenția Servicii Publice” precum că imposibilitatea îndeplinirii actului în termen, a fost examinată superficial de către instanța de apel, nu constituie temei de repunere în termen. Or, recurentul a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea sa și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejare a drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

La fel, nu poate fi reținut ca temei de repunere în termen a apelului nici argumentul recurentului precum că notificarea hotărârii motivate a avut loc la data de 25 octombrie 2019 și nu la data de 24 octombrie 2019, când a fost expediată după ora 17.00 și că termenul de depunere a apelului motivat a început a curge de la data de 26 octombrie 2019, întârzierea depunerii cererii de apel, fiind doar o singură zi.

Aici, completul relevă că chiar și în cazul în care, după cum invocă recurentul, notificarea hotărârii instanței de fond a avut loc la data de 25 octombrie 2019, termenul de declarare a apelului a început a curge la 26 octombrie 2019, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate și a expirat la 24 noiembrie 2019 (zi de duminică). Astfel, ultima zi de depunere a apelului prin prisma art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă a fost tot ziua de 25 noiembrie 2019 (zi de luni).

Completul ajunge la concluzia că IP „Agenția Servicii Publice” a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, prin urmare, trebuia să întreprindă toate

măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn vs Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului de declarare a apelului.

Astfel, IP „Agenția Servicii Publice”, prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui apel tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Cîșlaru Maria și avocatul Dumitru Buliga împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ individual, anularea deciziei și accesul la informație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh